

تجزیه و تحلیل کلام بیماران اسکیزوفرنیک از جنبه اصل همیاری گرایس

*معصومه سلمانی^۱، بهروز محمودی بختیاری^۲، فیروزه رئیسی^۳

چکیده

هدف: هدف این پژوهش بررسی یکی از حیطه‌های تجزیه و تحلیل کلام بیماران اسکیزوفرنیک یعنی اصل همیاری می‌باشد.

روش بررسی: در این پژوهش مقایسه‌ای که از نوع مورد-شاهدی است، با نمونه‌گیری ساده و در دسترس، دو گروه ۲۲ نفره از بیماران مبتلا به اسکیزوفرنیا و افراد سالم (با تعداد ۱۷ مرد و ۵ زن) انتخاب و مصاحبه‌ای با استفاده از بخش گفتار خودبه‌خودی آزمون زبان پریشی فارسی با آنها صورت گرفت. پاسخ هر سؤال با توجه به این که فرد کدام قاعده همیاری (کیفیت، کمیت، شیوه و رابطه) را بیشتر نقض کرده است، ارزیابی و به عنوان خطا در آن پاسخ در نظر گرفته شد. با درصد گیری خطاها، تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون‌های تحلیل واریانس، تی مستقل، کروسکال والیس و من ویتنی انجام شد.

یافته‌ها: بین دو گروه در رعایت کلی اصول همیاری گرایس ($P < 0/001$) و اصلهای کمیت ($P < 0/001$)، رابطه ($P < 0/001$) و شیوه ($P = 0/02$) اختلاف معنی داری وجود داشت، ولی در اصل کیفیت دو گروه تفاوت معنی داری نداشتند ($P = 0/07$). عدم رعایت کلی اصول گرایس در بیماران با مدت ابتلا به بیماری، تحصیلات، سن و جنس آنها ارتباط آماری معنی دار نداشت ($P > 0/05$). نتیجه گیری: بیماران اسکیزوفرنیک اصل همیاری گرایس را رعایت نمی‌کنند و به علت نقض این اصل در گفتگوهای دو طرفه دچار عدم انسجام می‌باشند.

کلید واژه‌ها: اسکیزوفرنیا / اصول گرایس / اصل همیاری / تحلیل گفتار

۱- کارشناس ارشد گفتار درمانی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی سمنان
۲- دکترای زبانشناسی، استادیار دانشگاه تهران
۳- متخصص اعصاب و روان، استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران

تاریخ دریافت مقاله: ۸۶/۱۱/۲۸
تاریخ پذیرش مقاله: ۸۷/۴/۱۵

* آدرس نویسنده مسئول:

سمنان، کیلومتر ۵ جاده دامغان، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، دانشکده توانبخشی، گروه گفتاردرمانی
تلفن: ۰۲۳۱-۳۳۵۴۱۸۰

*E-mail: salmani_masoomeh@yahoo.com